

Neutronstjärnor, radioaktiva strålar och tunga grundämnens ursprung i universum

Bakgrund

I augusti 2017 observerades för första gången en kollision mellan två neutronstjärnor, både genom detektion av gravitationsvågor och elektromagnetisk strålning. Att förstå hur tunga grundämnen bildas vid sådana våldsamma händelser i universum är en utmaning. Nya experimentella metoder gör det möjligt att undersöka de underliggande fysikaliska processerna på jorden.

Problembeskrivning

Komplexa nukleära reaktionsnätverk driver skapandet av tunga grundämnen vid den explosiva sammansmältningen av neutronstjärnor. Genom att använda radioaktiva strålar från CERN/ISOLDE, så kan fissionsprocesser som begränsa dessa nätverk studeras. Detta kan göras med uppställningen ISOLDE Solenoid Spectrometer (ISS). För att planera undersökningarna behöver kinematiken och detektorresponsen simuleras.

Arbetsätt

Programpaketet Geant4, som utvecklas vid bl.a. CERN för storskaliga partikelfysikexperiment, är ett unikt verktyg för att simulera alla processer som är relevanta för ISS-experiment. Inom detta projekt kommer Geant4 att användas för att förutsäga experimentresultat för olika scenarier. Framförallt behöver partikelbanor och den mängd energi som fissionsfragment deponerar i olika detektorelement kvantifieras. På så sätt kan intressanta händelser särskiljas från bakgrund — en förutsättning för att utvinna korrekt normaliserad data.

Gruppstorlek

3-4 studenter. Projektet kan inte dubbleras.

Målgrupp

F, GU eller TM. Gärna intresse för programmering. Projektet har koppling till kursen FUF050/FYP204 i subatomär fysik under LP4.

Litteraturtips

A. Wuosmaa *et al.*, *A solenoidal spectrometer for reactions in inverse kinematics*, Nucl. Inst. Meth. Sec. A 580, 1290 (2007).

J. J. Cowan *et al.*, *Making the Heaviest Elements in the Universe: A Review of the Neutron Capture Process*, arXiv 1901.01410v2 (2020).

Handledare

Andreas Heinz, andreas.heinz@chalmers.se, F8008, 031-772 3430, Department of Physics